

Tartalomjegyzék

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Központ jogállásáról és kiváltságairól szóló, Moszkvában, 1973. június hó 26. napján aláírt Egyezmény felmondásáról szóló 35/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez	384
Végző előterjesztői indokolás a Magyarország Kormánya és az Ománi Szultánság Kormánya közötti gazdasági és műszaki együttműködésről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 36/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez	384
Végző előterjesztői indokolás az egyes légiközlekedési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 39/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez	386
Végző előterjesztői indokolás az egyes közbeszerzési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 40/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez	388

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló jogszabályok hatálya alá tartozó egyes nem pénzügyi szolgáltatók részére a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény végrehajtásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 2/2021. (II. 2.) PM rendelethez	391
Végző előterjesztői indokolás a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény végrehajtásához kapcsolódó egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló 3/2021. (II. 2.) PM rendelethez	393

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás

a Nemzetközi Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Központ jogállásáról és kiváltságairól szóló, Moszkvában, 1973. június hó 26. napján aláírt Egyezmény felmondásáról szóló 35/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez

A Nemzetközi Tudományos és Műszaki Tájékoztatási Központot (ICSTI) 1969-ben hozták létre a KGST tagországok informatikai és kutatás-nyilvántartási tevékenységének támogatására. Magyarország az egyike a nyolc alapító államnak. A szervezet jelenlegi feladatai a tudományos információcsere és a kutatás-nyilvántartás mellett kiterjednek a technológiatranszferre, az innovációmenedzsmentre és inkubátorházi szolgáltatások nyújtására. Az ICSTI 1990-ben bevezette a „társult partnerség” státuszt, amely lehetővé teszi vállalatok és szervezetek számára, hogy csatlakozzanak az ICSTI-hoz hosszú távú, kölcsönösen előnyös projektek végrehajtása céljából.

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal jogelődje 2011-ben kezdeményezte Magyarország ICSTI tagságának megszüntetését. Tekintettel arra, hogy a magyar vállalkozások társult státusza a magyar tagságtól függetlenül fenntartható, így a továbbiakban nem indokolt Magyarország tagságának megújítása.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a rendelethez tartozó indokolás közzététele a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában szükséges.

Végző előterjesztői indokolás

a Magyarország Kormánya és az Ománi Szultánság Kormánya közötti gazdasági és műszaki együttműködésről szóló Megállapodás kihirdetéséről szóló 36/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez

A Magyar Kormány külpolitikájának egyik alapvető célkitűzése a kapcsolatok diverzifikálása, melynek egyik fő eszköze a szerződéses kapcsolatok dinamizálása és bővítése a Közel-Kelet és az Öböl országaival. Az Ománi Szultánság a térség egyik legstabilabb, dinamikusan fejlődő országa, ahol 2018-ban nagykövetséget létesítettünk. A kétoldalú együttműködés szorosabbá tételét és elmélyítését szolgálja a gazdasági és műszaki együttműködésről szóló megállapodás aláírása, amely elsősorban a gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok fejlődésének adhat jelentős lendületet.

A magyar–ománi kapcsolatok bővítésére, a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésére irányuló kormányzati szándék, valamint az üzleti szféra kölcsönös érdeklődésének élénkítése indokoltta tette az Ománi Szultánsággal egy gazdasági és műszaki együttműködési megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) létrehozását, majd ezt követően Gazdasági Vegyes Bizottság létrehozását. A Megállapodás tárgyalásához szükséges hazai felhatalmazást a Magyarország Kormánya és az Ománi Szultánság Kormánya közötti gazdasági együttműködésről szóló megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról szóló 45/2015. (V. 27.) ME határozat adta meg. Az első szövegtervezet 2015-ben került átadásra az ománi félnek.

Az indokolás közzétételre kerül az Indokolások Tárában a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján.

Az 1. §-hoz

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 7. § (1) bekezdés b) pontjára, illetve 7. § (2) bekezdésére figyelemmel a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére a Kormány ad felhatalmazást.

A 2. §-hoz

A Megállapodást az Nsztv. 9. §-a értelmében kormányrendelettel szükséges kihirdetni.

A 3. §-hoz

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak megfelelően a kormányrendelet-tervezet e szakasza és a mellékletek tartalmazzák a Megállapodás hiteles magyar és angol nyelvű szövegét.

A Megállapodás az alábbiakra terjed ki a kétoldalú kapcsolatok továbbfejlesztése tekintetében:

1. A stratégiai energetikai partnerség erősítése.
2. Kétoldalú együttműködés fejlesztése különösen a feldolgozóipar, a vegyipar, az egészségügy, a távközlés, a kutatás, a közlekedés és logisztika, a kereskedelem, a pénzügyek, a turizmus, a mezőgazdaság, a környezetvédelem, a vízgazdálkodás és hulladékkezelés, az oktatás és szakképzés, valamint a sportkapcsolatok terén.
3. Információcsere, szakértők, tudósok, technikusok és hallgatók cseréje és képzése az együttműködési programok végrehajtásának elősegítése érdekében.
4. A kapcsolatok és az együttműködés erősítése a kormányzati intézmények, kereskedelmi és iparkamarák, felsőoktatási és tudományos intézmények között.
5. A Megállapodás végrehajtása érdekében üzleti információk cseréje, vásárokon és kiállításokon való részvétel ösztönzése, kis- és középvállalkozások közös projektekben való részvételének elősegítése, beruházási tevékenység, vegyesvállalatok alapításának ösztönzése, vállalati és fiókirodák létesítése.
6. A Szerződő Felek különmegállapodásokat köthetnek, és állandó vagy ad hoc bizottságokat, illetve munkacsoportokat állíthatnak fel a Megállapodás 2. cikkében felsorolt együttműködési területeken és más, közös egyetértésen alapuló projektekkel kapcsolatban, illetve egyedi célok elérése és feladatok végrehajtása érdekében.
7. Gazdasági Vegyes Bizottság (a továbbiakban: GVB) létrehozása a felek kormányainak és üzleti szféráinak képviselőiből.
8. A GVB összehangolja a gazdasági és technikai együttműködés fejlesztését, végrehajtja a Megállapodást, továbbá elősegíti az abból eredő különmegállapodások végrehajtását, ajánlásokat dolgoz ki a Megállapodás alapján megvalósuló projektek végrehajtását akadályozó tényezők megszüntetésére, új fejlesztési lehetőségeket illetően.
9. A GVB a két külügyi tárca által jelölt társelnökök irányítása és felügyelete mellett tevékenykedik.
10. A GVB a szerződő Felek országaiban felváltva ülészik a Felek által meghatározott időközönként.

Az Ománi Szultánság az Öböl-térség egyik legstabilabb országa, amelynek méretét és gazdasági erejét meghaladó geopolitikai súlyát földrajzi elhelyezkedése mellett az adja, hogy kiegyensúlyozott szomszédságpolitikát folytat, amelynek egyik központi eleme az összes térségbeli országgal való pragmatikus együttműködés. Omán jelentős eredményeket ért el a gazdaság diverzifikálásában, illetve az oktatás és a szakképzés terén, ami lehetővé teszi kétoldalú együttműködésünk újabb területekre történő kiterjesztését. Ezt a célt szolgálja a GVB létrehozása is, amely a strukturált párbeszéd eszközeként elősegítheti a kétoldalú kapcsolatok további kiszélesítését és elmélyítését, különös tekintettel arra, hogy általa az eddig jellemző szórványos, rendszertelen felső szintű kapcsolattartást a kétoldalú konzultáció új, hatékonyabb mechanizmusa váltja fel.

A 4. §-hoz

A kormányrendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba. A Megállapodás 10. cikk (1) bekezdése szerint a Megállapodás az utolsó olyan értesítés kézhezvételét követő 30. napon lép hatályba, amelyben az egyik Szerződő Fél diplomáciai csatornákon keresztül, írásban értesíti a másik Szerződő Felet a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelmények teljesüléséről.

A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját, továbbá a kihirdető jogszabálynak a Megállapodás kihirdetéséről rendelkező 2. § és 3. §, valamint 1. és 2. melléklet hatálybalépésnek naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg, amikor az ismeretessé válik.

Az 5. §-hoz

Az Nsztv. 10. § (1) bekezdés f) pontja alapján a kormányrendelet tartalmazza a Megállapodás végrehajtásáért felelős szerv megjelölését.

Végső előterjesztői indokolás

az egyes légiközlekedési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 39/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (1) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelenésről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában kerül közzétételre.

Az európai uniós polgári légiközlekedés korábbi alapkódexeként számon tartott, ún. „régí” EASA Basic Regulation¹ állította fel azt a rezsimit, amely a 150 kg üzemi tömeg feletti pilóta nélküli légi járműveket uniós, míg az ezen tömeghatár alatti drónokat tagállami szabályozási hatáskörbe utalta. Az e rendelet helyébe 2018. szeptember 11-étől lépő, ún. „új” EASA Basic Regulation² azonban a korábbi paradigmával ellentétben immáron a pilóta nélküli légi járművek teljes spektrumát közös, összeurópai szabályozási körbe vonja. E felhatalmazás nyomán jött létre az az uniós jogszabálysomag³ [a továbbiakban ezek: (EU) 2019/945 vagy (EU) 2019/947; együttesen Rendeletcsomag], amelyek közül az (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelet elsősorban piacsabályozó, míg az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet főként üzemeltetési, repülés-végrehajtási szabályokat fogalmaz meg.

Az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet számos kapcsolódó kérdéskört utal a tagállami jogalkotó hatáskörbe. Biztosítja olyan földrajzi területek kijelölését, amelyek fölött – a rendeletben meghatározott okokból – a tagállami jogalkotó tilthatja, korlátozhatja, feltételhez kötheti a drónok jelenlétét, valamint meghagyja azt a nemzeti kompetenciát, hogy a tagállam eldönthesse, hogy a rendeletben meghatározott hatósági jogköröket országon belül mely szervnek címezze.

A szabályozás célja az (EU) 2019/947 végrehajtási rendeletében meghatározott jogharmonizációs kötelezettségek teljesítése, valamint a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény végrehajtási szabályainak megalkotása.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 216/2008/EK rendelete (2008. február 20.) a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EK tanácsi rendelet, 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.

³ Az Európai Bizottság (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 12.) a pilóta nélküli légi jármű-rendszerekről és a pilóta nélküli légi jármű-rendszerek harmadik országbeli üzemeltetéséről, valamint az Európai Bizottság (EU) 2019/947 végrehajtási rendelete (2019. május 24.) a pilóta nélküli légi járművekkel végzett műveletekre vonatkozó szabályokról és eljárásokról.

A polgári és az állami pilóta nélküli légi járművek szabályozott, állami érdekeket szem előtt tartó és repülésbiztonsági követelményeknek megfelelő szabályozása több jogszabály egyidejű módosítását igényli. A magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet módosítási tervezete tartalmazza különösen a definíciók pontosítását, valamint a légtérben való közlekedés szabályrendszerét. E jogszabály az állami szereplők számára garantálja az üzemelést ellenőrzött és nem ellenőrzött légtérben, továbbá az állami szereplők műveleti korlátozás elrendelésére való jogosultságát (különösen terrorcselekmény bekövetkezése esetén, védett személyek védelme vagy bűncselekmény helyszínének biztosítására). A meghatározott műveleti korlátozást érintő időszakban és területen a korlátozást elrendelő szervezet saját pilóta nélküli légi járművet üzemeltethet, illetve a korlátozást elrendelő szerv vagy szervezet egyedi engedélye vagy szóbeli intézkedése alapján, az abban meghatározott feltételekkel működtethető pilóta nélküli légi jármű, pilóta nélküli állami légi jármű.

Magyar légtérben UAS művelet főszabályként a pilóta nélküli légi jármű használatát támogató mobilalkalmazás használatával végezhető. Amennyiben az alkalmazás bármilyen ok miatt nem használható, akkor a magyar légtérben UAS művelet nem végezhető.

Az eseti légtérben UAS műveletet végrehajtó távoli pilóta a pilóta nélküli légi jármű használatát támogató mobilalkalmazás szükséges fejlesztéseinek megvalósulásáig az eseti légtérben végrehajtott repülés során nem tudja bejelölni az általa használt légteret a mobilalkalmazáson keresztül.

Átmeneti rendelkezésként került szabályozásra, hogy az arra jogosult szervek által elrendelt korlátozásokról a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az Lt. 61/A. § (3) bekezdés p) pontja szerinti honlapon és mobilalkalmazáson szükséges fejlesztésének elvégzéséig az eseti légtérben repülést végrehajtó távpilótát vagy a repülés szervezéséért felelős személyt vagy szervezetet értesíteni kell, figyelemmel arra, hogy a megfelelő fejlesztés elvégzéséig az applikáció nem küld üzenetet az eseti légtérben repülést végrehajtó távoli pilóta felé.

A szabályozás része továbbá, hogy a 250 grammot meghaladó felszálló tömegű, de a 785/2004/EK rendelet hatálya alá nem tartozó polgári pilóta nélküli légi járművekre kötelező felelősségbiztosítást kell kötni. Az erre vonatkozó szabályok kidolgozására a Magyar Biztosítók Szövetségével szoros együttműködésben került sor.

A közlekedési igazgatási feladatokkal összefüggő hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 382/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet módosításával a belső jogunkban kijelölésre kerül az Innovációs és Technológiai Minisztérium Közlekedéspolitikáért Felelős Államtitkárság, Közlekedési Hatósági Ügyekért Felelős Helyettes Államtitkárság szervezetében működő légiközlekedési hatóság a pilóta nélküli légi járművekkel végzett műveletekre vonatkozó szabályokról és eljárásokról szóló (EU) 2019/947 bizottsági végrehajtási rendelet 18. cikkében foglalt „illetékes hatóság” szerepkörére, az ott meghatározott feladatok végrehajtására. Ugyanígy, a Korm. rendelet kibővítése nyomán a légiközlekedési hatóság kötelezettségévé válik, hogy gondoskodjon a „nyílt” és „speciális” kategóriába sorolt pilóta nélküli légi járművel végrehajtásra kerülő művelethez szükséges képzési követelmények jóváhagyásáról, valamint az e-learning rendszerű oktatásban alkalmazott rendszerek és az e-learning tananyagok engedélyezéséről.

Végezetül kiemelés érdemel, hogy a 2019. július 1-jétől alkalmazandó pilóta nélküli légi jármű-rendszerekről és a pilóta nélküli légi jármű-rendszerek harmadik országbeli üzembentartóiról szóló (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelet 19. cikke alapján a tagállamok bejelentő hatóságot jelölnek ki, mely 2019. július 1-jétől kezdődően jelentheti be az Európai Bizottság felé a bizottsági rendelet hatálya alá tartozó szervezeteket.

Végző előterjesztői indokolás**az egyes közbeszerzési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 40/2021. (II. 2.) Korm. rendelethez**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

2020. december 10-én kihirdetésre került a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXVIII. törvény, amely többek között az egyszerűsítés, az adminisztrációs terhek csökkentése, valamint az európai uniós joggal való összhang megteremtése érdekében módosított a közbeszerzési szabályokon. A közbeszerzések részletszabályait a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) mellett számos végrehajtási rendelet állapítja meg. A Kbt. módosítása nyomán szükségessé vált tehát egyes kormányrendeleteknek a módosított rendelkezésekhez való hozzáigazítása.

A Kbt. módosítása két olyan részterületet érint, amelyre részletes rendeleti szabályozás vonatkozik. Egyrészt módosultak a kizáró okokra vonatkozó szabályok, másrészt pedig több módosítás az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer (EKR) által betöltött funkciókat érinti.

A Kbt.-ben egyes kizáró okok törlésre kerültek, mivel átfedésben voltak más kizáró okokkal, míg más kizáró okok megfogalmazása az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata nyomán vált szükségessé. A módosuló rendelkezések nyomán az érintett kizáró okok igazolási módjai kapcsán bizonyos mértékű átalakítás szükséges, illetve a törölt kizáró okokra vonatkozó igazolási módok értelemszerűen törlésre kerülnek a rendeletből.

A Kbt. 62. § (1a) bekezdése nyomán bevezetésre került a Kbt.-ben az az irányelvi lehetőség, amely szerint, ha egy gazdasági szereplő a Kbt. 62. § (1) bekezdés c) pontja szerinti helyzetek valamelyikében van (pl. végelszámolás, felszámolás vagy csődeljárás alatt áll), akkor lehetősége van bizonyítani, hogy ennek ellenére képes lesz a szerződés teljesítésére. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet értelmében az ezzel kapcsolatos információkat az egységes európai közbeszerzési dokumentumban kell feltüntetnie, ahol erre rendelkezésre áll egy speciális mező, azonban szükség esetén ebből a célból külön nyilatkozat is benyújtható.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet megállapítja a Kbt. 62. § új (1a) bekezdéséhez kapcsolódó szabályokat, amely szerint a végelszámolás, felszámolás, csődeljárás vagy hasonló eljárás alatt álló gazdasági szereplő vonatkozásában az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentumban megadott információk alapján ítéli meg, hogy az adott gazdasági szereplő képes-e a szerződés teljesítésére. Továbbá amennyiben az információk nem lennének elegendők, egyéb dokumentumok (pl. csődegyezség) bekérésére is lehetőség van.

Továbbá, a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) és j) pontja esetén az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata nyomán bevezetésre került az a lehetőség, hogy bizonyos feltételek mellett az ajánlatkérő mérlegeli a gazdasági szereplők megbízhatóságát. A mérlegelés elvégzéséhez azonban megfelelő információkra van szüksége. Így, ha a gazdasági szereplő olyan helyzetben van, hogy az eljárás során az ő megbízhatóságának mérlegelésére van szükség, akkor köteles egy részletes nyilatkozatot benyújtani a kizárást potenciálisan megalapozó cselekmény körülményeiről, ezzel is segítve az ajánlatkérőt a mérlegelés elvégzésében. A külön nyilatkozat benyújtásának további indoka egyrészt, hogy az egységes európai közbeszerzési dokumentumban az érintett kizáró okokhoz nincs lehetőség szöveg beszúrására, másrészt pedig, hogy a Közbeszerzési Hatóság nyilvántartásában szereplő információk a kizárást korábban megvalósító ajánlatkérő által benyújtott információk alapulnak, amelyet a jogbiztonság érdekében a mérlegeléshez célszerű kiegészíteni az ajánlattevő által benyújtott információkkal. Az ajánlattevő által benyújtott nyilatkozatban szereplő információk mellett az ajánlatkérő rendelkezésére állnak a Közbeszerzési Hatóság honlapján szereplő, a korábbi kizárásról szóló döntést meghozó ajánlatkérő adatszolgáltatásán alapuló információk is, amelyet az ajánlatkérő bármikor ellenőrizhet, élve a Kbt. 69. § (7) bekezdésében foglalt jogával. Továbbá az ajánlatkérő a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján jogosult további információkat is kérni a korábbi kizárás körülményeiről, amelyről elsősorban a kizárásról döntést hozó ajánlatkérő rendelkezik adatokkal.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendeletben kimondásra kerül a nemzeti eljárásrendre vonatkozóan is, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) és j) pontja és (1a) bekezdése, valamint 63. § (1) bekezdés a)–b) pontja kapcsán az érintett kizáró okok alkalmazásához szükséges további információkat a gazdasági szereplő a kizáró okok hiányáról szóló nyilatkozatban

köteles megadni, tekintettel arra, hogy az egységes európai közbeszerzési dokumentum ilyen esetben nem alkalmazandó.

A Kbt. 63. § (1) bekezdés a) és b) pontja szintén változott az ajánlatkérői mérlegelési jogkör és a bizonyítás tekintetében, így ezek esetén is szükséges a korábbi jogsértés és köteleességszegés körülményeit az ajánlatkérő tudomására hozni. A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet itt szintén az információk egységes európai közbeszerzési dokumentumban való feltüntetésére utasítja a gazdasági szereplőket, ahol erre rendelkezésre állnak a megfelelő mezők, valamint lehetővé teszi erről külön nyilatkozat benyújtását is.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet módosítása egyértelművé teszi, hogy az adatbázisok elérhetősége kapcsán milyen információkat kell feltüntetni ahhoz, hogy azok alkalmasak legyenek az egyéb igazolások kiváltására. Az internetcím (URL) és a kibocsátó hatóság feltüntetése minden esetben kötelező, míg amennyiben releváns az adatbázisban szereplő dokumentum kódját is fel kell tüntetni. Az adatok feltüntetéséhez kapcsolódó mezők az EKR-ben is szerepelnek. A módosítás annak egyértelművé tételét is szolgálja, hogy a Korm. rendeletben szereplő adatbázisok kapcsán nem csak azok internetcímét nem kell feltüntetni a formanyomtatványban, hanem egyáltalán nem is kell azokra egyáltalán utalni, azaz az EKR-ben szereplő valamennyi mezőt üresen lehet hagyni.

A módosítás összhangba hozza a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet szövegét a Kbt. 62. § (1) bekezdés h) és j) pontjában végrehajtott egyéb változtatásokkal is. E szerint a kizáró ok fennállását az ajánlatkérő első körben a Közbeszerzési Hatóság honlapján – 2021. július 1-től az EKR-ben – vezetett nyilvántartás alapján ellenőrzi. Amennyiben az érintett gazdasági szereplő az adatbázisban korábbi, 3 éven belüli kizárás miatt szerepel és a megbízhatóságának mérlegelése szükséges (ha nem került sor jogorvoslatra a korábbi kizárás kapcsán), akkor többlet kötelezettsége van az ajánlatkérőnek azzal, hogy ellenőriznie kell az adatbázisban szereplő és a gazdasági szereplő által benyújtott információkat. Bár az adatbázis ellenőrzésére főszabály szerint csak a nyertes vonatkozásában van szükség, ha az ajánlattevő a megbízhatóságával kapcsolatban nyilatkozatot nyújt be, akkor az ajánlatkérő természetesen élhet a Kbt. 69. § (7) bekezdésében foglalt lehetőséggel, amely szerint a nyilvántartások és az igazolások ellenőrzésére szükség esetén az eljárás során bármikor lehetőség van. Ha a rendelkezésre álló információk továbbra sem elegendőek, akkor további információk bekérése is lehetséges a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján.

A kizáró okokra vonatkozó rendelkezések mellett néhány módosító rendelkezés az alkalmassági követelmények szabályait pontosítja a jogalkalmazás során azonosított tapasztalatok alapján.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 19. § (5) bekezdésének módosítása a jogalkalmazói gyakorlatot kívánja egyértelműsíteni. A módosítás egyértelművé teszi, hogy egy gazdasági szereplő nem zárható el önmagában abból az okból pénzügyi alkalmasságának igazolásától, hogy a felhívásban megjelölt időszak kezdeténél később jött létre. Amennyiben az ajánlatkérő pénzügyi alkalmasság előírása során árbevételi szintet határoz meg, akkor az újonnan alakult gazdasági szereplő akkor felel meg az alkalmassági követelménynek, ha az ajánlatkérő által előírt árbevételi szinttel – akár a közbeszerzés tárgyából származó árbevételről, akár adott időszakra vonatkozó teljes árbevételről van szó – a működésének időtartama alatt rendelkezik. Például ha a vállalkozás csupán egy éve működik, akkor a gazdasági szereplő akkor alkalmas, ha az ajánlatkérő által előírt árbevételi szintet a működésének időtartama alatt a közbeszerzés tárgyából származó vagy ez idő alatt keletkezett teljes árbevételre vonatkozó nyilatkozattal tudja igazolni. A módosítás célja tehát annak egyértelművé tétele, hogy az ajánlatkérőnek a pénzügyi alkalmasságra vonatkozó követelményt nem az árbevételi szintnek az újonnan alakult vállalkozásokra vonatkozó, eltérő meghatározásával kell megjelenítenie, a teljesítendő alkalmassági követelmény tekintetében az egyenlő bánásmód elvének ugyanis érvényesülnie kell.

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. §-ának új (4) bekezdése a 19. § (9) bekezdéséhez hasonlóan egyértelművé teszi, hogy keretmegállapodásokon és dinamikus szerzési rendszereken alapuló szerzések esetén miként kell a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt, műszaki és szakmai alkalmasság keretében meghatározott referencia elvárásokat alkalmazni.

A másik, Kbt. módosítás által érintett, rendeleti szabályozást is érintő terület az elektronikus közbeszerzés, illetve az Elektronikus Közbeszerzési Rendszer (EKR) által betöltött funkciók változása. Tekintettel arra, hogy az elektronikus közbeszerzések egyes részletszabályai kormányrendeletben kerültek lefektetésre, szükséges a rendeleti szabályok módosítása is a Kbt. módosításaival összhangban.

Az EKR kapcsán számos olyan fejlesztés van folyamatban, illetve tervben, amelyek célja közvetlen adatkapcsolat megteremtése az egyes nyilvántartásokkal, amely eredményeképp a kizáró okok vagy alkalmassági feltételek lényegében automatikus módon ellenőrizhetők lesznek a rendszerből. Ezekre az esetekre egy általános szabály kerül meghatározásra a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendeletben, amelynek lényege, hogy ha az EKR-ben az ajánlatkérő közvetlenül elér egy nyilvántartást bármely kizáró okra vagy alkalmassági feltételre vonatkozóan, akkor nem kell az adott nyilvántartást máshol külön ellenőriznie, hiszen az érintett kizáró ok hiányának vagy alkalmassági feltétel teljesülésének ellenőrzése már az EKR-ben megtörténik.

A további, elektronikus közbeszerzéshez kapcsolódó módosítások a 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendeletet érintik. A módosítások értelmében az EKR-ben közzéteendő adatok listája a megfelelő adatok rendelkezésre állásának biztosítása érdekében kiegészül közös ajánlattevők esetén a szerződés teljesítésből való részesedés értékével. Ennek az adatnak a megadása csupán statisztikai célokat szolgál, lényegében újabb kötelezettséget nem keletkeztet. A szerződéskötés időpontjáig elegendő csupán a részesedések tervezett értékét megadni, míg a teljesítést követően már a tényadatot kell rögzíteni az EKR-ben. Ehhez egy kiegészítő szabály is társul, amely kötelezi a nyertes ajánlattevőket az ajánlatkérő tájékoztatására a tervezett részesedésükről (kizárólag statisztikai céllal). Továbbá a rendelet kimondja, hogy az EKR statisztikai célra további adat rögzítését is kérheti.

A 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendeletben pontosításra kerülnek a szerződések és azok módosításainak pontos közzétételi idejére vonatkozó szabályok, összhangban az EKR funkcióinak fejlesztésével.

A 424/2017. (XII. 19.) Korm. rendelet 35. §-a kiegészül egy átmeneti rendelkezéssel arra tekintettel, hogy az EKR szerződéstárban a közzétételi, illetve adatrögzítési kötelezettségek módosult szabályai a Kbt. 197. § (14) bekezdésétől eltérően alkalmazandók a hatálybalépéskor folyamatban lévő eljárások eredményeként megkötött szerződésekre is, illetve minden olyan esetben, amikor a kötelezettség teljesítése az új szabályok hatálybalépését követően történik.

A rendelet a 257/2018. (XII. 18.) Korm. rendelet módosítására vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz. A módosítás egy hiányosságot orvosol azzal, hogy kimondásra kerül, hogy nem lehet felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó az a személy, aki ügyvédi vagy jogtanácsosi tevékenységtől való eltiltás hatálya alatt áll. Az ilyen személy köteles ez eltiltás tényét a Közbeszerzési Hatóságnak haladéktalanul bejelenteni [a Kbt. 187. § (13) bekezdése értelmében törölni kell a névjegyzékből a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót, ha nem felel meg a jogszabályban meghatározott bejegyzési feltételeknek]. Az előbbiekhöz társul egy átmeneti rendelkezés is, amely alapján a tilalom a jogbiztonságnak való megfelelés érdekében felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

A központi beszerző szerv kijelöléséről, a védelmi és biztonsági feladatokkal összefüggő beszerzések körének meghatározásáról és a védelmi és biztonsági feladatokkal összefüggő beszerzések központosított rendszeréről szóló 329/2019. (XII. 20.) Korm. rendeletben, valamint a Nemzeti Kommunikációs Hivatal jogállásáról és a kormányzati kommunikációs beszerzésekről szóló 162/2020. (IV. 30.) Korm. rendeletben technikai jellegű módosítások kerültek átvezetésre.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás

a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló jogszabályok hatálya alá tartozó egyes nem pénzügyi szolgáltatók részére a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény végrehajtásának, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 2/2021. (II. 2.) PM rendelethez

Az indokolás a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján közzétételre kerül az Indokolások Tárában.

Az 1–3. §-hoz

A pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) 27. §-a alapján a szolgáltató köteles a szolgáltató jellegével és méretével arányos belső kockázatértékelést készíteni.

A belső kockázatértékelés során a szolgáltató köteles azonosítani és értékelni a kockázati tényezőket, amelyeket köteles írásban rögzíteni és naprakészen tartani. A belső kockázatértékelés során a szolgáltató bizonyos feltételek fennállása esetén alacsonyabb, illetve magasabb kockázati szintbe sorolhatja az átlagostól eltérő paraméterekkel vagy működési körülményekkel rendelkező ügyfeleit. A rendelet meghatározza azokat a legfontosabb kockázati tényezőket, amelyeket a szolgáltató az ügyfelei besorolása során figyelembe venni köteles, és a belső szabályzat kötelező tartalmi elemeként megjelöli a magas kockázatú üzleti körülményeket. A rendelet előírja továbbá, hogy a kockázati besorolást már az üzleti kapcsolat létesítésekor vagy az üzleti megbízás elfogadásakor el kell végeznie, és azt a továbbiakban is figyelemmel kell kísérnie az üzleti kapcsolat lezárásáig, illetve az üzleti megbízás teljesítéséig.

A rendelet rögzíti azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén a pénzmossági és terrorizmus-finanszírozási kockázat alacsonynak tekinthető, valamint iránymutatás jelleggel nem kimerítő listát ad a magas kockázatot jelentő tényezőkről.

A 4–5. §-hoz

A belső információs rendszer működtetésének célja, hogy a szolgáltató megfelelő manuális vagy elektronikus adatrögzítő és nyilvántartó mechanizmust dolgozzon ki a Pmt., illetve az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény (a továbbiakban: Pvk.) alapján elvégzendő feladatainak kötelező adminisztrációjához. A rendszernek alkalmasnak kell lennie arra, hogy a tevékenység ellátásában részt vevő személyek számától függetlenül adatok teljes körű és pontos felvétele és visszakereshető nyilvántartása megvalósuljon a szolgáltatónál.

A belső ellenőrző rendszer a foglalkoztatottal rendelkező szolgáltató esetében a tevékenység ellátásában részt vevő személyek kijelölt vezető általi ellenőrzését szolgálja. A rendelet felsorolja a szolgáltatónál kijelölt vezető azon kötelezettségeit, amelyek elengedhetetlenek a Pmt. és a Pvk. vonatkozó rendelkezéseinek eredményes végrehajtása érdekében.

A 6–7. §-hoz

A rendelet rögzíti, hogy alacsony kockázat következtében az egyszerűsített ügyfél-átvilágítás szabályait kell alkalmazni. Továbbá megállapítja, hogy magas kockázatra vonatkozó tényező felmerülése esetén a szolgáltató köteles fokozott ügyfél-átvilágítást alkalmazni. Ez utóbbi eseteken kívül a szolgáltató – saját belső

kockázatértékelését figyelembe véve, saját döntése alapján – bármely más esetben is fokozott ügyfél-átvilágítást alkalmazhat.

A 8-14. §-hoz

Figyelemmel arra, hogy a technológiai fejlődés a szolgáltatók tevékenységében is megjelenik, a pénzmosás elleni intézményrendszer működésével nem kívánja korlátozni a szolgáltatók ilyen irányú tevékenységét, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ilyen módon elvégzett ügyfél-azonosítás szigorú biztonsági követelményeknek megfelelő legyen.

A 15. §-hoz

A rendelet tartalmazza azokat az esetköröket, amikor a szolgáltató mindenképpen megerősített eljárásban köteles figyelemmel kísérni az üzleti kapcsolatot. Ezen kívül saját döntése alapján – figyelembe véve belső kockázatértékelését – a szolgáltató bármely ügyfele vonatkozásában dönthet úgy, hogy ezt az eljárást követi.

A rendelet a megerősített eljárás bevezetése esetén megteendő intézkedések közül felsorolja azokat, amelyeket mindenképpen szükséges elvégezni ebben az esetben. A szolgáltató ezen kívül bármilyen más, jogszabály által nem tiltott módszert és információforrást igénybe vehet az üzleti kapcsolat fokozott figyelemmel kísérése során, amely segíti őt annak eldöntésében, hogy ügyfele tevékenysége, működése nem valósít-e meg bejelentés alapjául szolgáló adatot, tény, körülményt.

A 16. §-hoz

Azon szolgáltató esetében, ahol a kijelölt vezetőn kívül más személy is létesíthet a szolgáltató nevében üzleti kapcsolatot, vagy elfogadhat ügyleti megbízást, és az ügyfél-átvilágítási intézkedések elvégzése során magasabb kockázatra vonatkozó tényező merül fel, akkor arról mindenképpen értesíteni szükséges a kijelölt vezetőt. A kijelölt vezető ebben az esetben köteles megvizsgálni, hogy a magasabb kockázatra vonatkozó tényező valóban fennáll-e az ügyfél vonatkozásában. Ha úgy ítéli meg, hogy a szolgáltató nem tudta maradéktalanul végrehajtani a Pmt. 7-10. §-ában meghatározott ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, dönt az üzleti kapcsolat létesítésének vagy az ügyleti megbízás teljesítésének megtagadásáról. Ha az ügyfél-átvilágítási intézkedések maradéktalanul végrehajthatóak, de az ügyfél vonatkozásában a magasabb kockázatra vonatkozó tényező felmerülése megalapozott, akkor a kijelölt vezető arról dönt, hogy az üzleti kapcsolatot megerősített eljárásban kíséri figyelemmel a szolgáltató, esetleg bejelentés megtételét kezdeményezi a kijelölt személy közreműködésével.

A 17. §-hoz

Annak érdekében, hogy a szolgáltatónál a tevékenység ellátásában részt vevő foglalkoztatottak végre tudják hajtani a Pmt., illetve Pvkít. által előírt kötelezettségeket, feltétlenül ismerniük kell a vonatkozó rendelkezéseket. A belső szabályzat az a legfontosabb tájékoztató, amely a szolgáltatóra jellemző belső eljárási rend figyelembevételével tartalmazza a foglalkoztatottak kötelezettségeit, ezért ennek ismerete nélkülözhetetlen a tevékenység ellátásában részt vevők számára. Külön ki kell emelni a foglalkoztatottak képzése során azokat a tipológiai elemeket, amelyek bekövetkeztekor jelzéssel kell élni a kijelölt személy irányába bejelentés megtétele céljából. A Pvkít. végrehajtásából eredő feladatok végrehajtása érdekében szükséges a foglalkoztatottakkal megismertetni, hogy hogyan tudja ellenőrizni, hogy egy adott ügyfél nem tartozik-e vagyoni korlátozó intézkedések alanyai közé. Illetve mit kell haladéktalanul tenni a foglalkoztatottnak, ha ilyen ügyfél kerül a látóterébe. A rendelet meghatározza, hogy mely esetekben, illetve milyen rendszerességgel szükséges minimálisan a foglalkoztatottak képzését biztosítani.

A 18. §-hoz

A végrehajtási rendelettel érintett szolgáltatók tevékenysége során az eddigi tapasztalatokat figyelembe véve nem jellemző, hogy olyan körülmény fordul elő, amely miatt az ügylet felfüggesztése válik szükségessé, tekintettel a szolgáltatás és a termékkör jellegére.

A könyvviteli szolgáltatók a gazdasági eseményeket utólag, az esemény bekövetkeztét követően rögzítik, így nehezen akadályozhatják meg a pénzmosást és a terrorizmus finanszírozását megvalósító gazdasági eseményt.

Az adótanácsadói, adószakértői tevékenység során szintén nehézségekbe ütközik az ügylet felfüggesztése, mivel ez a tevékenység egy tervezett vagy már egy bekövetkezett gazdasági eseményhez köthető.

Amennyiben azonban a rendelet hatálya alá tartozó szolgáltató úgy ítéli meg, hogy egy általa bűncselekménynek értékelt (vagy annak tűnő) folyamat megszakításához a NAV PEI azonnali intézkedése szükséges, a rendeletben meghatározott módon jár el, és a bejelentéssel egyidejűleg az ügyletet felfüggeszti.

A 19. §-hoz

A szolgáltatóknak rendelkezniük kell olyan szűrőrendszerrel, amely alkalmas arra, hogy az ügyfeleiket a szankciós listák alapján szűrni tudják. A szankciós listák változását a pénzügyi információs egység a honlapján a korlátozó intézkedést elrendelő jogi aktust követően folyamatosan közlésezi. A változásokat a szolgáltatóknak folyamatosan figyelemmel kell kísérnie, és a saját ügyfélállománya vonatkozásában a szűrést el kell végeznie. A szűrések eredményét nyilvántartásban vagy naplóban javasolt rögzíteni, amely tartalmazza a lekérdezés időpontját és annak megállapításait (pl. az ügyfelei között nincs a szankciós listában szereplő személy / valamely ügyfél a szankciós listában szerepel, ezzel kapcsolatban tett intézkedések).

A 20. §-hoz

A tervezet alapján az új rendelkezések a rendelet kihirdetését követő negyvenötödik napon lépnek hatályba.

Végső előterjesztői indokolás

a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi

LIII. törvény végrehajtásához kapcsolódó egyes miniszteri rendeletek módosításáról szóló

3/2021. (II. 2.) PM rendelethez

Az indokolás a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján közzétételre kerül az Indokolások Tárában.

Az 1. §-hoz

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Pmt.) új 6/A. §-a új kötelezettségként rögzíti az ügyfél kockázati besorolásának kötelezettségét, és kimondja, hogy üzleti kapcsolat létesítése esetén a szolgáltató köteles elvégezni és írásban rögzíteni az ügyfél-átvilágítás érdekében az ügyfél kockázati szintbe történő besorolását.

Ezen kötelezettséget a Pmt. által bevezetett dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása indokolja. A Pmt. 11. § módosított (2) bekezdése (amely 2020. október 1-jén lépett hatályba) a dinamikus ügyfél-átvilágítás lényegét határozza meg annak biztosításához, hogy az ügyfélhez minden esetben az ügyfélkockázati szintjéhez megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedések társuljanak. Az új rendelkezésnek megfelelően a szolgáltató a folyamatos figyelemmel kísérés során ellenőrzi, hogy az ügyfél kockázati szintje a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően lett-e rögzítve. A szolgáltató a kockázati szint változásának megállapítása esetén haladéktalanul lefolytatja az ügyfél tényleges kockázati szintjének megfelelő még végrehajtásra nem került ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, és a teljesített ügyletek elemzését a kockázati szinthez igazítja.

Fentiekre tekintettel a tervezet kiegészíti a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 1. § b) pontját, amely alapján a belső szabályzat kötelező tartalmi eleme az ügyfél kockázati szintbe történő besorolásának, valamint az ügyfél kockázati szintje ellenőrzésének és a kockázati szint változása esetén megteendő intézkedéseknek a belső eljárási rendje.

A kockázati szintekhez igazított egyszerűsített, normál és fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések mellett szükségessé vált egy speciális ügyfél-átvilágítási kategória megteremtése is a Pmt.-ben, amely egy új alcím beiktatásával valósult meg. A Pmt. új „7/A. Speciális ügyfél-átvilágítási intézkedések” fejezetében (annak 24/A–24/C. §-ában) olyan intézkedések szerepelnek, amelyek a háromszintű ügyfél-átvilágítástól

(és a megerősített eljárástól) speciálisabb szabályokat tartalmaznak (a levelező kapcsolat, az összetettebb jogviszonyok, valamint az elektronikus pénz vonatkozásában).

Fentiekre tekintettel a tervezet kiegészíti a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 1. §-át egy új o) ponttal, amely alapján a belső szabályzat kötelező tartalmi eleme a speciális ügyfél-átvilágítás esetei és belső eljárási rendje.

A Pmt. új 9/A. § (2) bekezdése kiegészíti a kiemelt közszereplők tekintetében alkalmazandó ügyfél-átvilágítási intézkedéseket és új rendelkezésként kimondja, hogy a kiemelt közszereplő által a szolgáltató felé megtett nyilatkozatnak (a pénzeszközök forrására vonatkozó információk mellett) a vagyon forrására vonatkozó információkat is tartalmaznia kell.

Ezen túlmenően a Pmt. módosított 16. § (3) bekezdés a) pontja a fokozott ügyfél-átvilágítás eseteiben lehetővé teszi a szolgáltató számára az ügyfél vagyonának forrására vonatkozó információk beszerzését. A Pmt. új 16/A. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja pedig a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származó ügyfél kapcsán rendelkezik az ügyfél és a tényleges tulajdonos pénzeszközei és a vagyon forrására vonatkozó információk beszerzésének kötelezettségéről.

Erre tekintettel a tervezet kiegészíti a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 1. §-át egy új p) ponttal, amely alapján a belső szabályzat kötelező tartalmi eleme a pénzeszközök és a vagyon forrására vonatkozó információk beszerzésének és igazolásának belső eljárási rendje.

A 2. §-hoz

A tervezet pontosítja a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 3. §-át annak egyértelművé tétele érdekében, hogy a belső szabályzatban foglalt intézkedések terjedelme, valamint az egyszerűsített és a fokozott ügyfél-átvilágítás esetei a szolgáltató által a felügyeletet ellátó szerv felé bizonyítható módon (a szolgáltató belső kockázateértékelése alapján) kerüljenek meghatározásra.

A 3. §-hoz

A Pmt. módosított 77. § (1) bekezdése a belső szabályzat kötelező tartalmi elemeinek meghatározásán túlmenően a vagyon forrására vonatkozó nyilatkozat kötelező tartalmi elemei megállapítására is felhatalmazza a minisztert.

Erre tekintettel a tervezet kiegészíti a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendeletet egy új 6/A. §-sal, amely kimondja, hogy a Pmt. hatálya alá tartozó valamennyi szolgáltató a vagyon forrására vonatkozó információk beszerzése és igazolása érdekében ügyfél-nyilatkozat bekérésére köteles, amely nyilatkozat tartalmát kiemelt közszereplők esetében kizárólag, a fokozott ügyfél-átvilágítás eseteiben és a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származó ügyfél esetében pedig legalább a 3. mellékletben felsorolt kötelező tartalmi elemek figyelembevételével határozza meg.

A 4. §-hoz

Szükségessé vált a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet jogharmonizációs záradékának kiegészítése a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló (EU) 2015/849 irányelv, valamint a 2009/138/EK és a 2013/36/EU irányelv módosításáról szóló, 2018. május 30-i (EU) 2018/843 európai parlamenti és tanácsi irányelvre történő hivatkozással.

Az 5. §-hoz

Az 5. irányelv 1. cikk 43. bekezdése (amely a 4. irányelv¹ II. melléklet 3. pontjának bevezető részét módosítja) pontosítja az alacsony kockázatra vonatkozó tényezők esetében a földrajzi kockázati tényezők meghatározását, és kimondja, hogy az ott felsorolt tagállamokban, harmadik országokban történt nyilvántartásba vétel, letelepedés, tartózkodási hely a meghatározó a potenciálisan alacsony kockázat megítélése tekintetében.

¹ A pénzügyi rendszerek pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai és parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2015/849 irányelv.

Erre tekintettel a tervezet kiegészíti a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 1. melléklet 3. pont felvezető szövegét a földrajzi kockázati tényezők vonatkozásában. [A 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 1. melléklete az alacsony kockázatra vonatkozó tényezőket határozza meg, a 4. irányelv II. számú mellékletében meghatározott tényezők alapul vételével.]

A 6. §-hoz

A tervezet módosítja a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 2. mellékletét, valamint kiegészíti a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendeletet egy új 3. melléklettel, az alábbiak szerint.

Az 5. irányelv 1. cikk 44. bekezdése (amely a 4. irányelv III. melléklet 1. és 2. pontját módosítja) kiegészíti a magasabb kockázatra vonatkozó tényezők listáját további esetkörökkel: a tartózkodási jogért vagy állampolgárságért folyamodó harmadik országok állampolgárai esetében; a nem személyes üzleti kapcsolatok vagy ügyletek vonatkozásában; továbbá meghatározott termékekkel összefüggő ügyletek tekintetében.

Erre tekintettel a tervezet kiegészíti a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 2. mellékletét a fentieknek megfelelő ügyfélkockázati, valamint termékhez, szolgáltatáshoz, ügyletkez vagy szállítási csatornához kapcsolódó kockázati tényezőkkel. [A 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet 2. melléklete a magasabb kockázatra vonatkozó tényezőket határozza meg, a 4. irányelv III. számú mellékletében meghatározott tényezők alapul vételével.]

A Pmt. módosított 77. § (1) bekezdésében adott felhatalmazás és a 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet új 6/A. §-a alapján a 3. melléklet tartalmazza a Pmt. 9/A. § (2) bekezdése, 16. § (3) bekezdése és a 16/A. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti vagyon forrását igazoló nyilatkozat kötelező tartalmi elemeit. A szolgáltató a nyilatkozat tartalmát kiemelt közszereplők esetében kizárólag a 3. mellékletben felsorolt kötelező tartalmi elemek figyelembevételével köteles meghatározni (azaz a nyilatkozat kizárólag a mellékletben meghatározott elemeket tartalmazhatja).

A fokozott ügyfél-átvilágítás esetköreiben – a kiemelt közszereplő ügyfelek vagy tényleges tulajdonosok kivételével – és a stratégiai hiányosságokkal rendelkező, kiemelt kockázatot jelentő harmadik országból származó ügyfél esetében pedig a szolgáltató a nyilatkozat tartalmát legalább a 3. mellékletben felsorolt kötelező tartalmi elemek figyelembevételével határozza meg (azaz a nyilatkozat a mellékletben meghatározott kötelező elemeken túlmenően a szolgáltató döntése alapján egyéb elemeket is tartalmazhat).

A 3. melléklet a szolgáltató által kidolgozandó ügyfél-nyilatkozat kötelező tartalmi elemeként a rögzítendő ügyfél-azonosító adatokról és a vagyon forrására vonatkozó információkról rendelkezik, meghatározva az alkalmazandó nagyságrendi kategóriákat is.

Az ügyfélnek a hárommillió forintot meghaladó értékű vagyoni eszközeiről kell nyilatkozatot tennie, tekintettel arra, hogy a Pmt. 3. § 46. pontja alapján a vagyon forrásának igazolása alatt az ügyfél hárommillió forintot meghaladó értékű vagyoni eszközeinek – beleértve a materiális vagy immateriális javakat – forrását bemutató ügyfél-nyilatkozat értendő. Erre tekintettel az ügyféltől a nyilatkozat megtételén túlmenően további dokumentáció, igazolás bekérése nem indokolt.

A Pmt. vonatkozó rendelkezései alapján a természetes személy ügyfél és a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet egyaránt nyilatkozatot tesz, így erre tekintettel a 3. melléklet eltérően (specifikusan) határozza meg a kötelező tartalmi elemeket. A természetes személy ügyfél (az azonosító adatokon túlmenően) a vagyon forrására vonatkozó információkról (meghatározott vagyonelemokről), tartozásairól, valamint jövedelméről tesz nyilatkozatot (nagyságrendi kategóriák szerint). A jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél pedig (az azonosító adatokon túlmenően) szintén a vagyon forrására vonatkozó információkról (a nyilatkozatot megelőzően elkészített és közzétett legutóbbi éves beszámolója alapján) és kötelezettségeiről nyilatkozik (szintén nagyságrendi kategóriák szerint).

A vagyon forrását igazoló nyilatkozat célja a vagyoni helyzet általános, nagyságrendi felmérése, és nem elvárás a vagyonelemek részletes, tételes beazonosítása, egy általános „vagyonosodási vizsgálatot” megalapozó adatgyűjtés. Az ügyfél-nyilatkozattal a vagyoni helyzetről megszerzett tájékoztatást a szolgáltató az ügyfél-átvilágítás során begyűjtött információkkal együtt használja fel az általános kockázatelemzés keretében, az ügyfél kockázati besorolásához. Erre tekintettel az ügyfél-nyilatkozatban az ügyfél kizárólag az egyes vagyonelemek nagyságrendi kategóriák szerinti megjelölésére köteles, illetve a szolgáltató ezek bekérésére jogosult.

A szolgáltató a vagyon forrását igazoló nyilatkozat adatainak naprakészen tartásáról (és így az ügyfél ismételt nyilatkoztatásáról) kockázatérékenységi megközelítés alapján dönthet.

A 7. §-hoz

A kiegészítést a Pmt. 2020. január 10. napjától hatályos módosítása teszi szükségessé, mely a Pmt. 1. § (1) bekezdés p) és q) pontjaiban bővíti a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók körét [kulturális javak (műalkotások, régiségek) kereskedelmével vagy közvetítésével foglalkozó szolgáltatók és a kulturális javak (műalkotások, régiségek) tárolásával vagy kereskedelmével szabadkikötőkben foglalkozó vagy közvetítőként szabadkikötőkben eljáró szolgáltatók meghatározott értékösszeget elérő ügyletek esetében]. Esetükben a Pmt. 5. § e) pontja szerint a kereskedelmi hatóság látja el a felügyeletet, így szükségessé vált a kereskedelmi hatóság feladatkörébe tartozó további szolgáltatókkal együtt, egy közös rendeletben szabályozni a részletszabályokat.

Az 1. § (4) bekezdés a) és b) pontjából áthelyezésre kerül a „nemesfémekkel kereskedő” kifejezés, így egy helyen, az 1. § (4) bekezdésében az a) és b) pontok előtt szerepel, mindegyik bekezdésre vonatkozva.

Az 1. § (4) bekezdés a) pontját szükséges volt kiegészíteni a „vagy a hatóságnak tett bejelentésében” kitételrel, mivel a 2017. június 26. napján (a Pmt. hatálybalépésének napján) már működő szolgáltatók tekintetében csak egy utólagos bejelentésen lehet megtenni a szóban forgó nyilatkozatot.

Az 1. § (4) bekezdés b) pontjában a „felvásárlásból” kiegészítést a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 4. § (1) bekezdése teszi szükségessé. A „lezárt” kiegészítésre az egyértelműség miatt van szükség. Az „és” beszúrására pedig az új c) pont miatt van szükség, mert a c) pont az a) és b) ponttal együttes feltételként jelenik meg a kockázatértékelés készítése alóli mentességnél.

Az 1. § (4) bekezdés c) ponttal történő kiegészítését az átvilágításra vonatkozó rendelkezések teszik szükségessé. A kiegészítés a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 4. § (1) bekezdése miatt vált szükségessé, figyelemmel arra, hogy a felvásárlás kapcsán is indokolt a kereskedőket kockázatértékelésre kötelezett és nem kötelezett kategóriára bontani. A nemesfémekkel kereskedők nagy részénél a felvásárlás csak a készítés, javítás során fennmaradt 1–2 grammra vonatkozik.

Az 1. § (4a) bekezdésében az „év” helyett a „lezárt év” használatát az egyértelműség indokolja. Az új (4a) bekezdés korábban az 1. § (4) bekezdés b) pontjában szerepelt, azonban a (4a) bekezdésbe áthelyezve jobban elkülönül a mentesség feltételeitől. Az 1. § (4b) bekezdésében foglalt új rendelkezésre azért van szükség, mert a nemesfémekkel kereskedőknél a tevékenységük folytatása során a korábban kockázatértékelés alól mentesülő szolgáltatók kockázatértékelés elkészítésére kötelezett szolgáltatók lehetnek, ha az egyik feltétel a működés során megváltozik, és fordított esetben a kockázatértékelés elkészítésére kötelezett szolgáltató is lehet kockázatértékelés alól mentesülő szolgáltató. A hatóságnak a felügyeleti kockázatértékelés elkészítési kötelezettsége miatt szükséges ezekről a változásokról értesülni (Pmt. 28. §), illetve a nemesfémekkel kereskedőnek is érdeke, mert a kockázatértékelés-készítési kötelezettségüktől függ számos más kötelezettség is, pl. a két évente ismétlődő képzési kötelezettségük vagy a hatóság által folyamatosan figyelemmel kísért, minden év május 31-ig teljesítendő forgalom-bejelentési kötelezettségük.

Az 1. § (5) bekezdésében a „belső szabályzat” előtt szükségtelenné vált a „Pmt. 65. §-a szerinti” kitétel, mivel az 1. § (4b) bekezdésében az már rögzítésre került.

Az 1. § (7) bekezdése elején a „magas kockázati kategóriába” helyett a „magasabb kockázati kategóriába” szövegrész kerül, ebben a rendszerben ugyanis a szolgáltató logikusabban tudja felépíteni a kockázati kategóriába sorolásának folyamatát. Az 1. § (7) bekezdés bb) pontjában indokolt a százmillió forintot elérő készpénzes ügyletet is magasabb kockázati tényezőnek minősíteni, nem csak az azt meghaladó készpénzes ügyletet. Az 1. § (7) bekezdés bc) pontjából kikerült az „alkalmanként” szó, mivel a rendelkezés értelmezése anélkül is egyértelmű. Szintén az 1. § (7) bekezdés bc) pontjában a húszmillió forintot elérő készpénzes ügylet esetét is szükséges magasabb kockázati tényezőnek tekinteni, nem elég a csak húszmillió forintot meghaladó eseteket ide sorolni.

Az 1. § (7) bekezdése új bd)–bg) pontokkal egészült ki. Az 1. § (7) bekezdés bd) pontjában a felvásárlás mint kockázati tényező megjelenítése a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 4. § (1) bekezdésére tekintettel vált indokolttá. A nemesfémek ára folyamatosan változik, ezért indokolt nem grammhoz kötni a kockázati tényezőt, mert ugyanannak a grammnak más értéke lesz a változásoktól függően. Az értékhatár rögzítése viszont egyértelmű

a nemesfém kereskedők részére. Az 1. § (7) bekezdés be) pontjában foglalt kiegészítésre a korábbi 1. § (9) bekezdése 1. § (7) bekezdésébe történő áthelyezése miatt került sor. Az 1. § (7) bekezdés be) pontjában foglalt kiegészítést a Pmt. 2020. január 10. napjától hatályos módosítása is szükségessé teszi, mely módosította az értékhatárokat. Az 1. § (7) bekezdés be) pontjában foglalt kiegészítés azért is indokolt, mert nem csak a tízmillió forintot meghaladó értékű felsorolt árucikkek jelentenek magasabb kockázati tényezőt, hanem a tízmillió forintot már elérő ügyletek is. Az 1. § (7) bekezdés bf) és bg) pontjában foglalt kiegészítést a Pmt. 1. § (1) bekezdés p) és q) pontjai teszik szükségessé.

Az 1. § (8) bekezdésének kiegészítésére azért került sor, mert a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi CXIX. törvény által módosított Pmt. 11. § új (2) bekezdése a dinamikus ügyfél-átvilágítás lényegét határozza meg, melynek kialakítására a gyakorlati tapasztalatok alapján, illetve a 4. irányelv hatékonyabb végrehajtása érdekében került sor. A dinamikus ügyfél-átvilágítás szerint a szolgáltatónak az intézkedéseket a kockázati szintekhez kell igazítani, akár csökken (pl. az ügyfél alacsony kockázati besorolásra módosul az ügyfél tevékenységének módosulása miatt), akár magasabb kockázati szintre módosul a kockázati besorolás, amennyiben belép egy vagy több magas kockázatú tényező. Jogszabályi szinten volt szükséges rögzíteni, hogy az ügyfelek kockázati besorolása egy dinamikus folyamat. Folyamatosan merülhetnek fel ugyanis olyan tényezők, amelyek kockázati átsorolást eredményezhetnek. Már az ügyfél-átvilágítás elvégzése során az ügyfél által biztosított információk is eredményezhetik a szolgáltató általi előzetes kockázati besorolás módosítását az adott ügyfél vonatkozásában. Ezen túlmenően az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérése, az ügyfél által biztosított információk vagy a rendszeresen végrehajtandó ügyfél-átvilágítási intézkedések eredményei is indokolhatják a kockázati besorolás módosítását, ennek megfelelően eltérő ügyfél-átvilágítási intézkedések alkalmazását is. Fontos, hogy a szolgáltató számára egyértelmű legyen, hogyan kell eljárnia a kockázati szint megváltozásánál. Annak biztosításához, hogy az ügyfélhez minden esetben az ügyfélkockázati szintjéhez megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedések társuljanak, az 5. irányelv 1. cikk 10. bekezdés a) pontja pontosítja a megerősített monitoring szabályait a fokozott ügyfél-átvilágítás vonatkozásában, és konkrét feltételeket határoz meg, amelyek fennállása esetén a szolgáltató köteles az adott ügylet hátterének és céljának vizsgálatára. Ez alapján a Pmt. a monitoringra, illetve megerősített monitoringra vonatkozó rendelkezések keretében kiegészíti, illetve pontosítja azon feltételek listáját, amelyek fennállása esetén a szolgáltató köteles különös figyelmet fordítani az ügyletekre és pénzügyi műveletekre: összetett; szokatlan, így különösen szokatlanul nagy értékű, illetve szokatlan ügylettípusban végrehajtott vagy gazdasági vagy jogszerű cél nélküli ügyletekre és pénzügyi műveletekre.

Az 1. § korábbi (9) bekezdésében foglaltak a „műtárgy” kivételével az 1. § (7) bekezdésébe kerültek áthelyezésre, tekintettel arra, hogy magasabb kockázati tényezőt határoz meg az árukereskedők vonatkozásában, így az logikailag az 1. § (7) bekezdéséhez tartozik. Az 1. § (8) bekezdése is az 1. § (7) bekezdésére mutat, így az 1. § (8) bekezdésében található hivatkozást nem szükséges korrigálni.

A 8. §-hoz

A 2. § (2) bekezdésében az 1. § (7) bekezdésében végrehajtott módosításra („magasabb”) tekintettel szükséges az egységes kifejezés-használat. Alacsony kockázati kategóriába sorolandó az ügyfél nem csak akkor, ha magas kockázatra vonatkozó tényező nem merült fel, hanem akkor is, ha az átlagos kockázatra vonatkozó tényező sem merült fel. Indokolt továbbá nem csak a nemesfémekkel kereskedőkre meghatározni az átlagos kockázati kategóriára vonatkozóan támpontot. Ezenkívül indokolt még a „szolgáltató” kifejezés használata, mivel a kockázati kategóriába besorolás szempontrendszerét nem csak a nemesfémekkel kereskedő szolgáltatóknak szükséges alkalmaznia. Tekintettel arra, hogy az 1. § (7) bekezdése a „magasabb” kockázati kategóriába sorolás szempontjait tartalmazza (tehát átlagos és magas kockázati kategóriába lehetséges ez alapján az ügyfelek besorolása), szükséges rögzíteni, hogy a magas kockázati kategóriába soroláshoz a magasabb kockázati tényezők felmerülése esetén – ha azok a súlyozás következtében relatív nagyobb kockázati tényezők – az ügyfél magas kockázatúnak minősül. Indokolt továbbá a „legfeljebb három” kockázati tényezőre utalás törlése, tekintettel arra, hogy ha magasabb kockázati besorolásra alkalmas tényező merül fel, azok súlyozása alapján be lehet kategorizálni az ügyfelet, és egy relatív nagyobb súlyú kockázati tényező esetén akár már egyetlen egy kockázati tényező is elegendő kellene, hogy legyen ahhoz, hogy az ügyfél magas kategóriába tartozzon. Ezzel el lehet kerülni, hogy a súlyozás alapján magas kockázatú legyen az ügyfél, azonban, ha nem áll fenn még kettő kockázati tényező, az ügyfél besorolása bizonytalanná válik. A szolgáltató által a kockázati tényezők súlyozásának belső szabályzatban történő meghatározására utalás azért indokolt, hogy a szolgáltató minden ügyfele tekintetében a kockázati kategóriába sorolást azonos szempontrendszer alapján végezze el.

A 2. § (4) bekezdésében az 1. § (4b) bekezdésében rögzített „belső szabályzat” kifejezés miatt nem szükséges a továbbiakban megismételni az előtte lévő „Pmt. 65. §-a szerinti” jelzőt.

A 9. §-hoz

A 3. § (1) bekezdésében az értékhatár-módosításra a Pmt. 6. § (1) bekezdés b) pontja, a 3. § (2) bekezdésében pedig a Pmt. 6. § (1) bekezdés c) pontja következtében került sor.

A 10. §-hoz

A 11. §-ban az „árukereskedő” helyett a „szolgáltató” kifejezés használata indokolt, mivel így a nemesfémekkel kereskedők és a kulturális javakkal tárolók, kereskedők, közvetítőkre is vonatkozik a rendelkezés. A húszmillió forintot elérő ügyletnél is indokolt fokozott ügyfél-átvilágítást végezni, nem csak a húszmillió forintot meghaladó ügyleti megbízás esetén.

A 12. §-ban az 1. § (4b) bekezdésében rögzített „belső szabályzat” miatt nem szükséges az előtte álló „Pmt. szerinti” jelzőt megismételni.

A 11. §-hoz

A 14. § (2) bekezdésében a húszmillió forintos ügyleti megbízásra utalás a dinamikus ügyfél-átvilágítási rendszerben meghaladottá vált, a kockázati besorolástól szükséges függővé tenni a pénzeszköz forrására vonatkozó információk beszerzését, amelybe a kockázati tényezők súlyozása alapján a húszmillió forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízásokat adó ügyfél is beletartozhat. A pénzeszközök forrására vonatkozó dokumentumok bemutatásának kérése a magas kockázatú ügyfelek esetében indokolt.

A 12. §-hoz

A 15. § (1) bekezdésében az ügyfél-azonosítás helyébe az ügyfél-átvilágítás kerül a Pmt. rendelkezéseivel összhangban. A bekezdésben a további módosítások az egyértelművé tételt szolgálják. A 15. § (1) bekezdés d) pontjában szövegpontosítás történt. A 15. § (1) bekezdés k) pontjában a kiegészítés a katasztrófa-helyreállítási terv rendszeres teszteltségéhez fogalmaz meg többletkritériumot. A 15. § (2) bekezdés c) pontjában a Pmt. rendelkezéseivel összhangban az „azonosítás” helyébe az „ügyfél-átvilágítás” lép. A 15. § (2) bekezdés g) pontjában a módosítást adatvédelmi szempontok indokolják. A 15. § új (2a) bekezdéssel történő kiegészítésére az auditált elektronikus hírközlő eszköz működésének értelmezését segítő rendelkezés miatt került sor. A 15. § (3) bekezdésében a korábban már rövidített „valós idejű ügyfél-átvilágítás” használata elegendő a korábbi „auditált hírközlő eszköz útján végzett valós idejű ügyfél-átvilágítás” szövegrész helyett.

A 13. §-hoz

A 16. § (2) bekezdés b) pontjában a „személyazonosító engedély” és a vezetői engedély” törlésre került, mivel az okmány fogalmába beleértendő a személyazonosító igazolvány, vezetői engedély és még az útlevél is. A rendelet szövegében a későbbiekben, ahol a személyazonosító igazolvány és a vezetői engedély külön nevesítve van, a felsorolás kiegészül az útlevéllel is. A 16. §-ban a „kártyaformátumú” jelző szerepeltetése a vezetői engedély előtt is (nem csak a személyazonosító igazolvány előtt) az egyértelműséget szolgálja.

A 14. §-hoz

Már a húszmillió forintot elérő ügyleti megbízásnál (nem csak az ezt meghaladó értékű megbízásnál) is indokolt a vezetői jóváhagyás.

A 15. §-hoz

A 300 ezer forintot már elérő ügyleteknél is indokolt a szűrés (nem csak az ezt meghaladó értékű ügyleteknél), mivel évi több, mint tízezer tranzakciót lebonyolító szolgáltató esetén az ezen összeget elérő ügyletek sorozata jelentős kockázattal járhat a pénzmosás megelőzése szempontjából.

A 16. §-hoz

Szövegpontosító módosítás, valamint a hatályos szabályok kiegészítése annak egyértelművé tételére, hogy a személyazonosság igazolására a kártyaformátumú személyazonosító igazolvány, a szintén kártyaformátumú vezetői engedély, valamint az útlevél használható fel.

A 17. §-hoz

A módosított Pmt. 11. § (3) bekezdés b) pontjára tekintettel szükségessé vált a 34/2017. (X. 26.) NGM rendeletben meghatározott szokatlan ügylet fogalmának kiegészítése.

Ennek megfelelően a szolgáltatónál az adott ügyfélről rendelkezésre álló információktól való jelentős eltérést jelenti különösen az, ha az ügyletek gyakorisága, típusa vagy értéke változik meg az ügyfél korábbi játéktevékenységéhez képest.

A 18. §-hoz

A tervezet alapján a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet által meghatározott belső kockázatértékelés elkészítésének szabályrendszere pontosítására és egyúttal átfogalmazására került sor. A szolgáltatóknak belső kockázatértékelésükben az alacsony, átlagos és magas kockázati tényezők felsorolását szükséges szerepeltetniük.

A 19. §-hoz

A módosított Pmt. 6/A. §-a új kötelezettséggént rögzíti az ügyfél kockázati besorolásának kötelezettségét, és kimondja, hogy üzleti kapcsolat létesítése esetén a szolgáltató köteles elvégezni és írásban rögzíteni az ügyfél-átvilágítás érdekében az ügyfél alacsony, átlagos vagy magas kockázati szintbe történő besorolását. Ezen kötelezettséget a módosított Pmt. által bevezetett dinamikus ügyfél-átvilágítás megvalósítása indokolja.

A módosított Pmt. 11. § (2) bekezdése (amely 2020. október 1-jén lépett hatályba) a dinamikus ügyfél-átvilágítás lényegét határozza meg annak biztosításához, hogy az ügyfélhez minden esetben az ügyfélkockázati szintjéhez megfelelő ügyfél-átvilágítási intézkedések társuljanak. Az új rendelkezésnek megfelelően a szolgáltató a folyamatos figyelemmel kísérés során ellenőrzi, hogy az ügyfél kockázati szintje a rendelkezésre álló adatoknak megfelelően lett-e rögzítve. A szolgáltató a kockázati szint változásának megállapítása esetén haladéktalanul lefolytatja az ügyfél tényleges kockázati szintjének megfelelő, még végrehajtásra nem került ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, és a teljesített ügyletek elemzését a kockázati szinthez igazítja.

Fentiekre tekintettel a tervezet kiegészíti a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 3. §-át és 6/A. §-át, amelyek alapján a tervezet egyértelművé teszi, hogy a szolgáltató ügyfeleit az üzleti kapcsolat létesítésekor kockázati szintekbe sorolja, amelyet a szolgáltató az üzleti kapcsolat fennállása során végzett monitoring tevékenységének eredményeképpen felülvizsgál, és szükség esetén módosít. A módosítás esetén a szolgáltató megteszi azokat az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket, amelyeket a korábbi kockázati szint megállapítását követően nem hajtott végre. Mindezek mellett a tervezet rögzíti a feltételét annak, hogy az ügyfelet mely esetekben lehet alacsony kockázati szintbe sorolni, valamint melyek azok az esetek, amikor kifejezetten magas kockázatúnak kell tekinteni.

A 20. §-hoz

A 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 4. alcímének címét módosítani szükséges, mivel e rendelkezések kiegészülnek egy további, a jelenlegi cím által le nem fedett szabályozási területtel, a külső ellenőrzési funkció működtetésével.

A 21. §-hoz

A Pmt. 5. § b) pontjában meghatározott felügyeletet ellátó szervnek a szektorra vonatkozó kockázatértékelése, a szupranacionális kockázatértékelés és a nemzeti kockázatértékelés szerint az online szerencsejátékokhoz kapcsolódó magasabb kockázatok miatt szükséges a külső ellenőrzési funkció alkalmazásának kötelező jelleggel történő előírása az I. kategóriába tartozó játékkaszinót működtető és az online szerencsejáték szervezők tekintetében. Az így meghatározott alanyi kör tölti meg tartalommal a Pmt. 27. § (5) bekezdésében kimondott kötelezettséget („ha a szolgáltató jellege és mérete indokolja”).

A 22. §-hoz

A tervezet a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 8. § (1) bekezdését a szöveg pontosítása miatt módosítja. A 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 8. §-ának a tervezet által kiegészített (1a) bekezdése pedig a Pmt. 16. § (1) bekezdés

e) pontjának felhatalmazásának megfelelően a szolgáltatók számára további fokozott ügyfél-átvilágítási intézkedések végrehajtását írja elő.

A 23. §-hoz

A tervezet módosítja a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 10. § (1) bekezdését, tekintettel arra, hogy a Pmt. módosítása következtében a dinamikus ügyfél-átvilágítási modell bevezetése miatt célszerű a garanciális jellegű szabályoknak minden ügyfél-átvilágítási intézkedésre történő kiterjesztése még abban az esetben is, ha ez az eredeti szolgáltatói kötelezettség terjedelmét szélesíti.

A 24. §-hoz

A jogalkalmazói bizonytalanságok elkerülése és az egységes szolgáltatói joggyakorlás érdekében szükségessé vált a rögzítése annak a jogértelmezési álláspontnak, amely szerint a távszerencsejáték-szolgáltató a Pmt.-ben rögzített ügyfél-átvilágítási kötelezettségének (az ügyfél személyes megjelenése mellett, illetve az auditált rendszeren keresztül végzett ügyfél-átvilágítás mellett) a játékosok nyilvántartásba vételével, valamint a Belügyminisztérium által vezetett központi nyilvántartásokból történő lekérdezés egyező eredménye alapján (tehát az ügyfél személyes megjelenésének és okmánymásolatok beszerzésének mellőzésével) is eleget tehet. Tekintettel arra, hogy a Pmt. 3. § 42. pontja ügyfél-átvilágítási intézkedésként ismeri el a játékosok Szjtv. szerint végrehajtott nyilvántartásba vételét. A játékos által megadott adatoknak a Belügyminisztérium által vezetett közhiteles nyilvántartásokban szereplő adatokkal való egyezősége esetén a játékos adatainak valóságtartalma és az okmány érvényessége kétséget kizáróan megállapítható, a lekérdezés egyező eredménye utólag bizonyítható.

A 25. §-hoz

A Pmt. 11. § (2) és (4) bekezdésére, valamint 19. § (5) bekezdésére történő hivatkozás kikerült a §-ból, továbbá a 13. § a) pontja törlésre került, mert a módosított Pmt. új 16/A. § (1) bekezdése tartalmilag azonos szabályt tartalmaz.

A tervezet módosítja a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 14. §-át szövegpontosítás miatt, illetőleg azért, mert a módosított Pmt. 16/A. § (1) bekezdés c) pontja tartalmilag azonos szabály tartalmaz.

A 26. §-hoz

A tervezet módosítja a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 15. § (1) bekezdését, mivel a módosított Pmt. 16/A. § (1) bekezdés b) pontja azzal tartalmilag azonos szabály tartalmaz.

A 27. §-hoz

A 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 18. § (1) bekezdésének módosítását a Pmt. 5. § b) pontjában meghatározott felügyeletet ellátó szerv gyakorlati tapasztalatai indokolták. Ennek a módosításnak a következményeként, illetőleg ugyancsak a gyakorlati tapasztalatok indokoltága miatt a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 18. § (3) bekezdése is kiegészítésre került. A 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 18. § (2) és (7) bekezdéseinek módosítása az adott szakaszok pontosítása miatt vált szükségessé.

A 28. §-hoz

Annak következtében, hogy a tervezet szerint a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet a 7/A. §-sal egészül ki, szükséges a 34/2017. (X. 26.) NGM rendelet 20. §-át kibővíteni a (3) bekezdéssel.

A 29. §-hoz

A tervezet alapján az új rendelkezések a rendelet kihirdetését követő negyvenötödik napon lépnek hatályba.

A 30. §-hoz

A § jogharmonizációs záradékot tartalmaz.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.